

Udpegning af små vandløb i vandplanerne er sendt i høring - hurtig guide i at afgive høringssvar

Som opfølgning på vandrådernes arbejde er der nu sendt udkast til reviderede bekendtgørelser i høring frem til 25. januar 2019. Ændringerne drejer sig primært om revideret afgrænsning af de små vandløb – vandrådernes opgave 1: Hvilke små vandløb skal være med i vandplanerne?

I Fødevarer- og landbrugspakken, som danner grundlaget for inddragelse af lokal viden gennem vandråd, lægges der op til, at

"...alle vandløb i det foreliggende udkast til vandområdeplaner med et opland under 10 km² ca. 10.000 km skal vurderes på baggrund af opdaterede faglige kriterier for, hvornår vandløb er flade, smalle og gravede eller har begrænset økologisk potentiale og derfor ikke bør indgå i vandområdeplanerne".

Som det allerede tidligere er meldt ud, er der lagt op til, at ca. 1.000 km små vandløb tages ud af vandplanerne, så der nu skal være godt 7.000 km med, mod tidligere godt 8.000 km.

Vores vurdering er, at der er langt flere af de små vandløb, som ikke har tilstrækkelig godt naturpotentiale til at kunne opfylde målet om god økologisk tilstand for både smådyr, fisk, planter og måske senere fytobenthos (alger, der vokser på overfladen af sten).

De kriterier, der dannede grundlag for vandrådernes arbejde, forholdt sig ikke til fuld målopfyldelse for alle disse parametre, men var alene en vurdering af, om der var mere end 50 % sandsynlighed for, at smådyrene (DVFI) kunne opfylde miljømålet. Fisk og især planter stiller andre, ofte større, krav til de grundlæggende fysiske forhold. Derfor medfører den anvendte fremgangsmåde, at man overvurderer vandløbenes økologiske potentiale og dermed undervurderer afstanden til målopfyldelse.

Korrekt afgrænsning er vigtigt for landbruget. Hvis der skal gennemføres indsatser i små vandløb med ringe fysiske forhold og lavt økologisk potentiale, kan det føre til forringet afvanding af de dyrkede arealer, da restaureringerne ofte vil hæve vandspejlet i vandløbet. Og vandløb i vandplanerne skal opfylde miljømålet, så der venter myndighederne en bunden opgave med at forbedre tilstanden.

Ud over problemerne med de valgte kriterier, var der i mange vandråd andre, store udfordringer. Bl.a. var der ikke altid tid nok til at komme alle vandløbene igennem, nogle steder havde kommunerne forhåndsvurderet tilstanden og holdt dermed vandrådsmedlemmerne uden for indflydelse og enkelte steder godkendte kommunalbestyrelserne ikke vandrådernes indstillinger.

Samlet set er det derfor klart, at der er et stort behov for at bruge høringsfasen til at komme med supplerende indspil og indsigelser til afgrænsningen af små vandløb. Hvis der efter høringen fortsat er mange vandløb, som står til at skulle være med i planerne trods begrænset økologisk potentiale, og hvis der er kommet mange indsigelser om dette, bliver det lettere at argumentere for, at der også i fremtiden er behov for at få set vandløbene igennem og luget ud i fejl og mangler. Derfor: Benyt jer af muligheden for at tjekke jeres egne små vandløb, og meld ind i høringsfasen, hvis I mener det er forkert at de er med i vandplanerne.

Hørings svar – hvad og hvordan?

Det er vigtigt at melde ind nu, hvis man mener at små vandløb på ens arealer er fejlagtigt taget med – dvs. hvis de er flade, smalle, gravede eller har ringe økologisk potentiale. Hvis ingen eller kun få kommer med indsigelser, kan konklusionen være, at der ikke er behov for at se mere på udpegningerne – at arbejdet er færdigt og der kan sættes to streger under resultatet.

Hørings svar – hvad er relevant at anføre?

Det bedste er, hvis man kan påvise, at naturpotentialet er ringe. Det kan ske ved at demonstrere, at de anvendte kriterier ikke er opfyldt.

Kriterierne er:

- Ikke-naturligt -> ud af planerne
- Stærkt okkerpåvirket -> ud af planerne
- Fladt < 3 promille -> ud af planerne – med mindre slyngningsgraden > 1,05 eller Fysisk Indeks > 0,40

Ofte er det slyngningsgraden, som er udløsende faktor, da selv flade vandløb kommer med, hvis bare de er en anelse snoede. I mange tilfælde er den angivne slyngningsgrad fra ministeriets side imidlertid ikke dækkende for vandløbets forløb, idet mange små vandløb i agerlandet er snorlige strækninger, men med enkelte gravede ”knæk” undervejs. Sådanne knæk tæller som slyngning i ministeriets udpegninger, men de kan vises som værende falske ved at vedhæfte kortudsnit eller luftfotos.

En supplerende oplysning, som har en vis vægt hos ministeriet, er påvisning af at vandløbet er udtørret i længere perioder af året. Dette kan derfor med fordel angives i høringssvaret, meget gerne med fotodokumentation.

Det næstbedste er at komme med en indsigelse, hvor man kort redegør for vandløbets udseende/potentiale, og fremhæver, at de anvendte kriterier ikke er dækkende for alle økologiske kvalitetselementer. Teksten, som man kan knytte til sin fejludpegede vandløbsstrækning kan være:

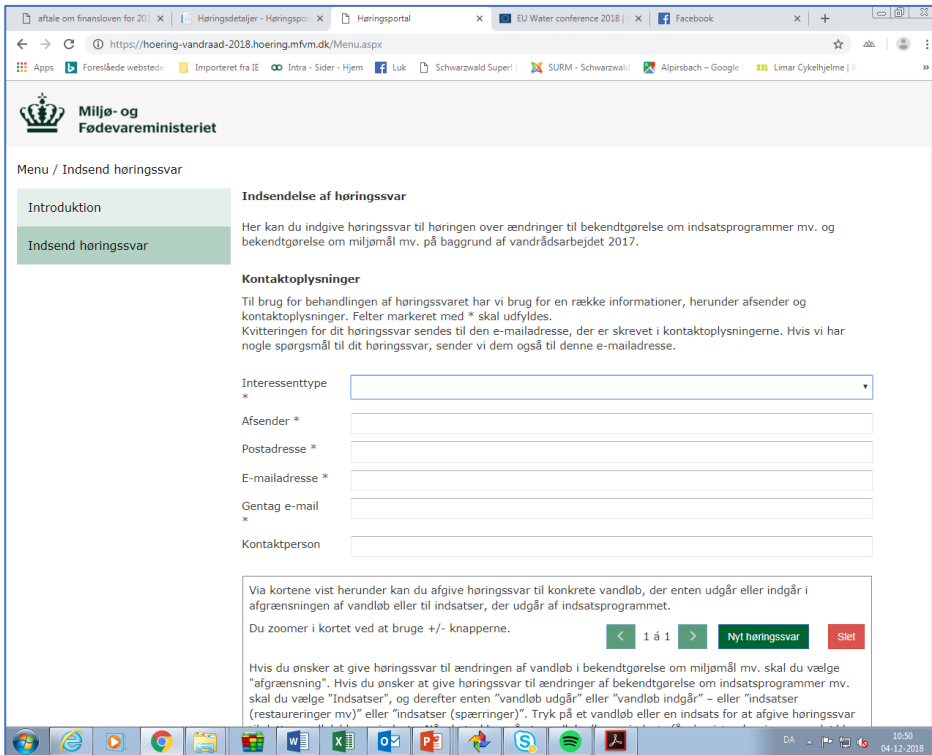
Vandløbsstrækningen skal ikke indgå i vandområdeplanerne, idet strækningens økologiske potentiale er for ringe til at der kan opnås samlet god økologisk tilstand. De anvendte kriterier for at tage vandløbet med i planerne er ikke retvisende, idet de udelukkende viser, at der er 50 % sandsynlighed for, at smådyrsfaunaen (DVF) kan opnå god økologisk tilstand. Da vandrammedirektivet kræver, at der opnås god økologisk tilstand for alle kvalitetselementer er kriterierne ikke dækkende, idet det økologiske potentiale overvurderes i stort omfang.

Høringssvar – hvordan gør man?

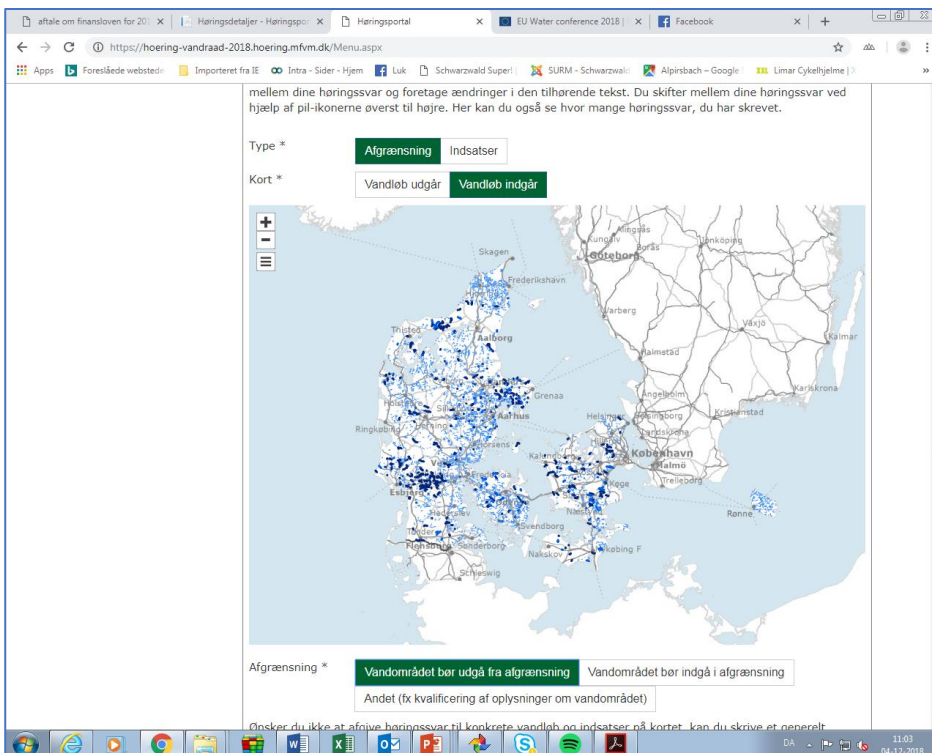
Gå ind på høringsportalen her:

<https://hoering-vandraad-2018.hoering.mfvm.dk/Menu.aspx>

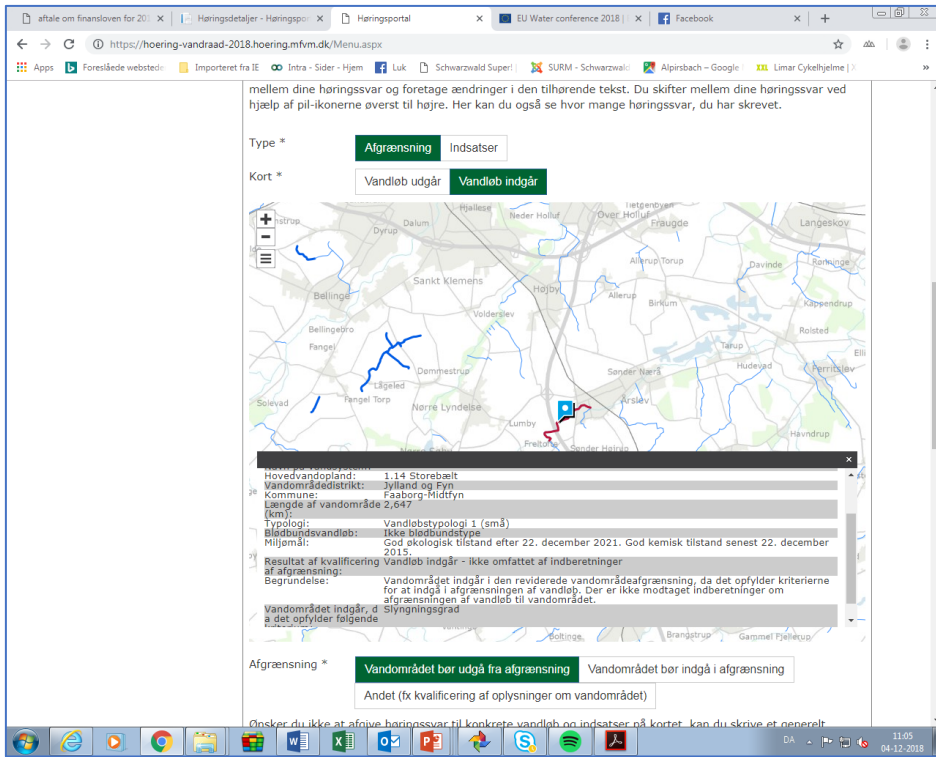
- Tryk på **Indsend høringssvar** i skærmens venstre side
- Udfyld kontaktoplysninger -> **Billede 1**
- Scroll herefter ned til kortfeltet -> **Billede 2**
- Hvis du vil kommentere på små vandløb, som står til fortsat at indgå: Vælg Type*: **Afgrænsning og Kort***: **Vandløb indgår**
- Kortet vises nu med blå vandløbsstrækninger – de som fortsat indgår i planerne.
- Under kortet vælges Afgrænsning*: **Bør udgå fra afgrænsning**. Udgå fra afgrænsning betyder, at vandløbet skal udgå af vandplanerne
- Zoom ind på dine arealer og se, om der indgår et eller flere små vandløb
- Klik på vandløbet-> **Billede 3**
- Nu vises en faktaboks med vandløbets ident-nummer, navn mv. Nederst i boksen er begrundelsen for at strækningen er med angivet. I eksemplet (Broåen ved Årslev på Fyn) er det slyngningsgraden som gør, at vandløbet er taget med.
- Zoom ind -> **Billede 4**. Det fremgår tydeligt, at vandløbet ikke er rigtig slyngtet. Det har i stedet enkelte, gravede knæk.
- Begrundelsen holder derfor ikke, og det er relevant at indgive høringssvar, hvor det påpeges, at vandløbet er med på forkert grundlag. Udfyld feltet Høringssvar* under kortet -> **Billede 5**. Der kan også vedhæftes dokumenter eller billeder her.
- Har man flere vandløb, man ønsker at kommentere på, tryk da på **Nyt høringssvar**. Ellers udfyld de sidste felter – Må høringssvar offentliggøres? samt accepter styrelsens persondatapolitik og tryk **Send høringssvar**.
- **NB!** Det kan være relevant også at sende høringssvar til vandløb, der står til at udgå hvis man gerne vil bakke op om, at det skal tages ud. Der skal nok være andre organisationer, som vil foreslå, at vandløb skal blive i planerne, så her kan man argumentere yderligere for beslutningen om at tage vandløbet ud af planerne. Proceduren er den samme som beskrevet ovenfor, blot vælges Vandløb udgår i stedet for vandløb indgår i trin 4.

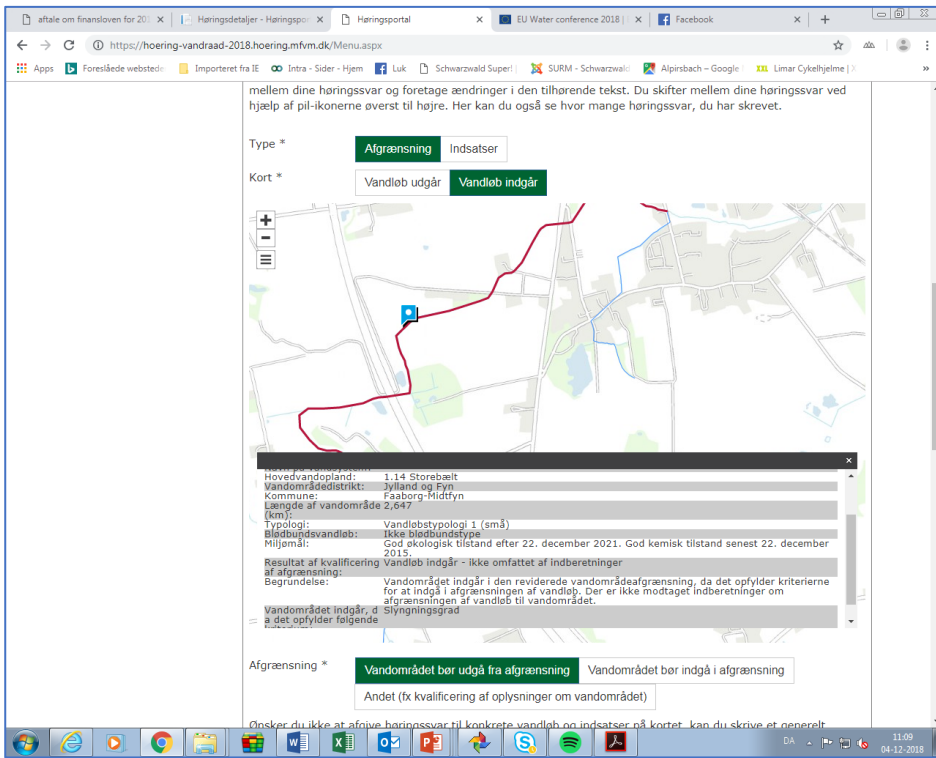
Billede 1

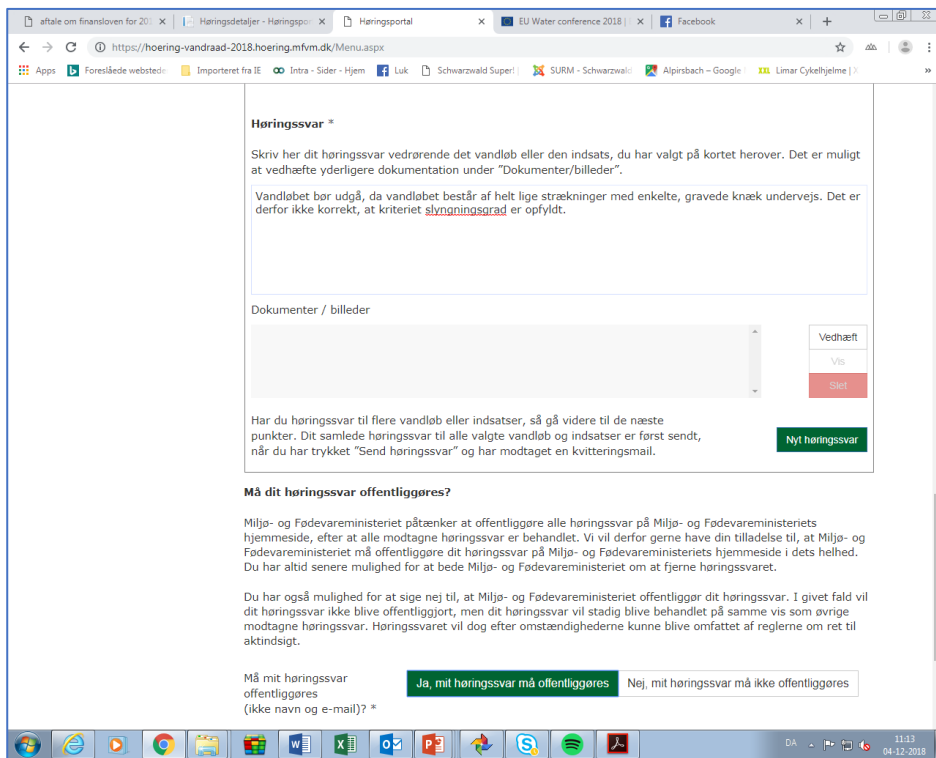
Billede 2

Billede 3

Billede 4

Billede 5